

Pr. 43/18.02.16
CZ
DZ

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-351

Chișinău

"4" mai 2016

Biroul Permanent al Parlamentului

Se prezintă Parlamentului spre examinare Avizul la proiectul de lege pentru modificare și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.532 din 29 aprilie 2016.

Anexă: 1.Hotărîrea Guvernului nr.532 din 29 aprilie 2016.

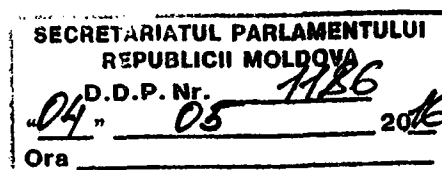
2.Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Secretar general al Guvernului

Tudor Copaci

Ex.Gh.Erezanu

tel.250271

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 532
din 29 aprilie 2016
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul Justiției

PAVEL FILIP

Vladimir Cebotari

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 532

от 29 апреля 2016 г.
Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в некоторые
законодательные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты.

Премьер-министр

Контрасигнует

Министр юстиции

ПАВЕЛ ФИЛИП

Владимир Чеботарь

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.532
din 29 aprilie 2016

AVIZ
asupra proiectului de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 43 din 18 februarie 2016) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

La art. I (*Legea cu privire la statutul judecătorului*):

Interdicția accesului la funcția de judecător a persoanelor cu dublă sau multiplă cetățenie nu este în spiritul Convenției Europene cu privire la cetățenie, aceasta încălcând principiul nondiscriminării pe motiv de cetățenie.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în hotărîrea pronunțată în cauza *Tănase și Chirtoacă c. Moldovei* (cererea nr. 7/08), a menționat că, în temeiul art. 17 alin. 1 din Convenție, la care Republica Moldova este parte, persoanele care posedă mai multe cetățenii se bucură pe teritoriul statului unde domiciliază de tratament egal cu cel al persoanelor care posedă doar o singură cetățenie.

Multipla cetățenie este permisă de art. 24 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000. În temeiul art. 25 din această lege, cetățenii Republicii Moldova, domiciliați legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, care posedă legal și cetățenia unui alt stat beneficiază în egală măsură de aceleași drepturi și îndatoriri ca și ceilalți cetățeni ai Republicii Moldova.

Propunerea completării art. 6 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu lit. g), referitoare la condiția deținerii doar a cetățeniei Republicii Moldova, vine în contradicție și cu prima propoziție din alin. (1) din același articol, care prevede că la funcția de judecător poate candida persoana cu o reputație ireproșabilă, care deține cetățenia Republicii Moldova. Suplimentar, alin. (1) din articolul menționat deja conține lit. g) în următoarea formulare:

„g) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului)”.

Lit. h), propusă pentru completarea art. 6 alin. (1) din legea menționată, prevede vârsta de 30 de ani împliniți pentru a candida la funcția de judecător. În acest context, este de menționat că respectiva condiție a fost exclusă prin Legea nr. 247-XVI din 21 iulie 2006 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în legătură cu crearea Institutului Național al Justiției. Atît admiterea la Institutul Național al Justiției, cît și suplinirea funcțiilor vacante de judecător sînt precedate de promovarea concursului. Prin urmare, criteriul de vîrstă nu este relevant și nu poate fi determinant pentru accederea la această funcție, accentul urmînd a fi pus pe aptitudini, capacitate și profesionalism.

În pct. 25 din Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor se menționează că orice criterii obiective de selectare a judecătorilor trebuie să se bazeze pe merite, ținînd cont de pregătirea

profesională, integritate, capacitate și eficiență. În aceeași ordine de idei, potrivit art. 9 din Carta Universală a Judecătorului, selectarea și fiecare numire a unui judecător trebuie să fie făcute în conformitate cu criterii transparente și obiective, bazate pe calificare profesională corespunzătoare.

Completarea art. 25 alin. (1) cu lit. lit. g¹) și g²), care să se refere la constatarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a faptului că între veniturile realizate de către judecător și membrii familiei sale pe parcursul exercitării funcției și proprietatea dobândită în aceeași perioadă există o diferență vădită, ce nu poate fi justificată, precum și a faptului încheierii directe sau prin persoane interpușe a unui act juridic, al luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese nu poate fi susținută din următoarele considerente.

Parlamentul, în ședința plenară din 25 februarie 2016, a adoptat în prima lectură proiectul de lege privind declararea averii și intereselor personale, proiectul de lege cu privire la Centrul Național de Integritate și proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (ajustarea cadrului legal conex conform proiectelor de legi prenotate).

Potrivit art. III pct. 5 din proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, art. 25 alin. (1) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului se completează cu lit. g¹-g³ cu următorul cuprins:

„g¹) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului depunerii acesteia în condițiile art. 28 alin. (5) din Legea cu privire la Centrul Național de Integritate;

g²) stabilirii prin actul de constatare rămas definitiv, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

g³) dispunerii de instanța de judecată, prin hotărâre definitivă, a confiscării averii cu caracter nejustificat.”

Respectiv, temeiurile de eliberare a judecătorului din funcție expuse la art. I pct. 3 din proiectul propus sînt deja prevăzute în proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, promovat de Guvern și adoptat de Parlament în prima lectură.

Totodată, în conformitate cu art. 6 din proiectul de lege cu privire la Centrul Național de Integritate, în vederea realizării misiunii sale, Centrul Național de Integritate:

- a) asigură controlul averii și intereselor personale;
- b) exercită controlul respectării regimului juridic al conflictului de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor;
- c) constată și sancționează încălcările regimului juridic al averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor.

În conformitate cu art. 3 din proiectul de lege privind declararea averii și intereselor personale, subiecți ai declarării sînt persoanele cu funcții de demnitate publică, inclusiv judecătorii.

În măsura în care Centrului Național de Integritate urmează a i se atribui competența de a iniția controlul averii și intereselor personale ale judecătorilor și de a constata diferența dintre veniturile realizate și averea deținută, precum și

conflictele de interese, se consideră nejustificată și inoportună dublarea competențelor Centrului Național de Integritate prin stabilirea la art. I pct. 3 și art. IV pct. 1 din proiectul de lege a unor atribuții similare în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii.

Această dublare de competențe se prezintă a fi inutilă, pasibilă să pericliteze procesul de control al averilor și intereselor personale ale judecătorilor și de constatare a încălcărilor comise. Inițierea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Centrul Național de Integritate a controlului repetat pentru aceeași perioadă de timp sau a unei proceduri repetate în privința judecătorului pe același caz de conflict de interese sau diferență dintre avere și venituri nu ar fi în spiritul unificării procedurilor de control. Or Centrul Național de Integritate va fi abilitat atât cu competențe de control al încălcărilor privind depunerea declarațiilor de avere și de interese personale, cât și de sancționare în funcție de fapta săvârșită.

La art. II (Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție):

Proiectul propune modificarea componenței Curții Supreme de Justiție astfel încât 23 de judecători al acestei entități să fie numiți în funcție din rândul judecătorilor instanțelor judecătorești, iar 10 – din rândul persoanelor care au o pregătire juridică superioară, o înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic sau în activitatea științifică.

Prevederile proiectului contravin art. 116 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia „președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Ei trebuie să aibă o vechime în funcția de judecător de cel puțin 10 ani”.

La art. III (Regulamentul Parlamentului):

Din prevederea proiectului care propune completarea Regulamentului Parlamentului cu art. 28¹, în sensul creării în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului a subcomisiei pentru exercitarea controlului parlamentar asupra executării hotărîrilor instanțelor judecătorești naționale și internaționale nu este expus clar ce va acoperi controlul parlamentar: cum se execută hotărîrile judecătorești de către autoritățile statului sau activitatea subiecților care asigură executarea hotărîrilor instanțelor judecătorești naționale și internaționale.

În temeiul art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, executorul judecătoresc este independent în activitatea sa și se supune numai legii, orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii fiind inadmisibilă. În temeiul art. 33 din aceeași lege, supravegherea activității executorului judecătoresc este exercitată de Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, dar controlul respectiv nu vizează acțiunile procedurale ale executorului judecătoresc.

Prin Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești a fost creat un remediu intern de apărare a acestui drept. Astfel, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești este în drept să se adreseze cu o cerere de

chemare în instanța de judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea respectivă.

În temeiul art. 161 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc se contestă în instanța judecătorească. Astfel, activitatea executorului judecătoresc este supusă controlului judecătoresc.

Atribuția de supraveghere a activității instituțiilor statului și altor organe cu privire la executarea hotărârilor irevocabile a instanțelor judecătorești, examinarea cazurilor de violare a Legii Supreme, a legilor, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul de executare a hotărârilor judiciare este una improprie unei subcomisii parlamentare (art. 28¹ alin. (3)).

Totodată, în Parlament este înaintat un proiect de lege privind completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, inițiativă legislativă a deputatului în Parlament L. Palihovici (nr. 50 din 22 februarie 2016), care prevede completarea acestui act legislativ cu art. 28¹, care se referă la crearea subcomisiei parlamentare pentru exercitarea controlului parlamentar în cadrul procesului de executare a hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului de către autoritățile publice responsabile. Soluția legislativă propusă rezultă din conținutul art. 22 alin. (1) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, potrivit căruia executarea măsurilor cu caracter general și individual este supusă controlului parlamentar, în modul prevăzut de legea menționată și de Regulamentul Parlamentului.

La art. IV (*Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii*):

Pct. 1, care se referă la controlul declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, constatarea diferenței vădite dintre veniturile realizate de către judecător și proprietatea dobândită, nu se acceptă din considerentele expuse la art. I.

Proiectul (pct. 2 și 4) prevede transferul Departamentului Administrare Judecătorească din subordinea Ministerului Justiției în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii.

Soluția propusă este inacceptabilă din următoarele considerente.

Potrivit art. 123 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători. Legea Supremă, care stabilește expres limitele atribuțiilor funcționale ale Consiliului Superior al Magistraturii, nu atribuie acestei entități competențe de ordin organizatoric.

Prin intermediul acestei autorități administrative, Ministerul Justiției își exercită atribuția statuată la art. 55 alin. (1) din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească – exercită controlul asupra judecătorilor, curților de apel în probleme organizatorice. Astfel, Ministerul Justiției este unica autoritate a administrației publice centrale abilitată prin lege de a elabora și promova politica statului în domeniul justiției, cu exercitarea controlului asupra judecătorilor, curților de apel în probleme organizatorice, precum și cu gestiunea sediilor judecătorilor. O parte considerabilă a acestor atribuții este pusă în sarcina Departamentului de Administrare Judecătorească.

Proiectul (art. 7¹ alin. (1)) propune majorarea numărului de inspectori-judecători de la 5 la 15, din care 8 vor fi reprezentanți ai societății civile, cu asistarea acestora de către asistenți judiciari. Prin urmare, 7 judecători în funcție urmează a fi detașați în cadrul Inspecției Judiciare, fapt ce ar genera conflict de interese, stimularea corporatismului, precum și factori de coruptibilitate.

Nota informativă la proiect nu conține o argumentare pertinentă, care ar justifica necesitatea majorării numărului de unități pentru inspectorii-judecători. În prezent unui inspector judiciar îi revin 94 de judecători. Pentru comparație, în România unui inspector judiciar îi revin 147 de judecători.

Mai mult, formularea alineatului menționat exclude toate criteriile stabilite actualmente pentru membrii Inspecției Judiciare, ceea ce este inacceptabil. Conform pct. 22 din Avizul nr. 10(2007) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) referitor la Consiliul Justiției în serviciul societății, „membrii nejudecători pot fi aleși din rîndul juriștilor emeriți și profesorilor universitari cu o anumită vechime profesională sau din rîndul cetățenilor cu prestigiu recunoscut”.

La art. VIII:

Lit. a) din alin. (1) contravine art. 7 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia „Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Legile organice se elaborează în vederea reglementării detaliate a unor domenii expres prevăzute în Legea Supremă. Prin urmare, dispozițiile finale și tranzitorii ale unei legi organice nu pot dispune elaborarea unui proiect de lege pentru modificarea Constituției Republicii Moldova. Intrarea în vigoare a unor prevederi dintr-o lege organică nu poate fi condiționată de un element aleatoriu – elaborarea în viitor a unui proiect de lege de revizuire a Constituției.

Lit. a) din alin. (2) nu se susține din considerentele expuse la art. IV al proiectului.

Proiectul are curențe în privința respectării normelor de tehnică legislativă. Deși realizarea prevederilor proiectului necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, nota informativă la proiect nu conține fundamentarea economico-financiară a acestora, conform art. 20 lit. d) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Pentru considerentele expuse, proiectul nu poate fi susținut.